

TORNAI JÓZSEF

Kit a magány úgy kalapált kővé

Ha Pilinszkyre gondolok, mindig azt kérdezem: merre lebeg álma? A földön nem. Most a rög alatt, talán a semmiben? Nem hiszem, hisz olyan árva, mint ő, nem találhat sehol ölelésre. Csillagnak is csak csikorgó kérdéseknek lehet kiáltója. Válaszokat szikráztál a ködbe? Jancsi, feleleteidet szenvedtük tanúként, jaj, testvéri sorsra-hagyatottak! Hittél és kételkedtél, sírva szorongattad kezünk, mintha a zuhanásnak lehetnénk itt végig-viselője, s nem tudnánk, hogy annál a keresztnél, amire te verseid szögezted, a mi ideinknek nem volt véresebb jelképe, hóhéra és rabja. Csak súgnád meg, hol adtad föl, hogy fáj a tiltakozó karod, mikor elbúcsúztál! Nincs áldott, ki koldusabb volt nálad, nincs szerelmes, kit a magány úgy kalapált kővé, a legkisebb repedést se tudja törni rajtatarapásra-sose-kész mosolyod.

Ó milyen fiatal madár-szív

Rohamozza a kúpos sátrat
a nekivadult esőben a szél,
ott melegsünk alatta
a rőzse szán-kezeinél.

Már csak a parázs melegít,
a füst nyílása zárva,
milyen jó, hogy az indián
múlt a módszert kitalálta!

Beszélgetünk a melegben,
apa és csodálkozó fia,
vastag, jó takarónknak
sokvirágos a mintázata.

Az éjszaka nem ijeszt,
hadd süvítsenek a fák,
ez a mi igazi otthonunk:
erdőn, zivatarban a világ.

Álom lop el, s mire fölneszelünk,
karddal köszönt a Nap.
Félrehúzni a tojásdad ajtót:
nincs győzelmesebb pillanat.

A vihar elmúlt, ezüstös víz-
csöppekkel beszél a vadon,
ahogy a sötétség őskomor
hatalma megtörik a lombokon.

Vakít a fény, sárgarigók, szarkák
füttye a feketefenyők dombján.
Ó milyen fiatal madár-szív voltam én,
de ki könyörül kilencven év földhöz-csapottján?

Térkép

Nincs égetőbb,
nincs meglepőbb:
éjszakai vízióban
nagyvárosi térkép voltam,
főutak emeltek tisztán,
terek, villamos-vonalak hosszán
látszottam parkkal, zebrákkal együtt
kis tavak ringtak több helyütt,
bejelölt lakónegyedek
váltottak eleven színeket,
különféle lámpák és betűk
villogtak messze mindenütt,
örömet jelentett, ahogy a
szemem járattam ide-oda
a térképet bontogatva.
Ám hogy egy ember csak térkép,
megzavart, s a Duna-kékség,
hol a hidak jól látszottak:
cáfolták hús-vér voltomat,
vastag és vékony vonalak
hálózatává cserélték.
Emberkéz illata lengett
a papíron, mint érzelmek,
széles útkeresztezések
adtak hitelt a térképnek.
De hogy mért akarta létem
valaki így látni, mégsem
értettem meg, jaj, nem értem!